

Universitatea Tehnică a Moldovei

**ARMONIZAREA IMPOZITELOR INDIRECTE
ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL
INTEGRĂRII EUROPENE**

Studentul/a:

Calamanov Natalia

Coordonator:

conf. univ., .dr.hab Mocanu Natalia

Chișinău, 2023

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Programul de master „Finanțe și control în sectorul agroalimentar” 120cr

Admis la susținere
Șef DEM: conf.univ.,dr. Țurcan Rina

_____” _____ 2023_

ARMONIZAREA IMPOZITELOR INDIRECTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

Teză de master

Masterand: _____ (_____)

Coordonator: _____ (_____)

Chișinău, 2023

ADNOTARE (în limba română)

Calamanov Natalia. „ARMONIZAREA IMPOZITELOR INDIRECTE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE”.

Teză de master la specializarea – 041.MP. Finanțe și control în sectorul agroalimentar
Structura lucrării. Teza a fost structurată în trei capitole, incluzând, cu titlul obligatoriu, și alte elemente structural, concluzii, anexe, 60 pagini text și 29 surse bibliografice.

Cuvinte cheie: impozite indirecte, taxele de consumație, buget, Serviciul Fiscal de Stat, povara fiscală, politică fiscală, mobile banking.

Scopul și obiectivele proiectului. Scopul tezei de master este cercetarea evoluției impozitelor indirecte, analiza problemelor ce țin de administrarea impozitelor indirecte și numerotarea etapelor de dezvoltare a administrației fiscale aplicate în UE.

Pentru realizarea acestui scop au fost trasate următoarele **obiective de bază:**

1. Cercetarea abordărilor conceptuale și a evoluției sistemului de impozitare cu privire la impozitele indirecte;
2. Cercetarea realizărilor în domeniul impozitelor indirecte;
3. Determinarea direcțiilor de dezvoltare a sistemului de impozitare indirectă;
4. Formularea recomandărilor privind armonizarea impozitelor indirecte în Republica Moldova în contextul integrării în Uniunea Europeană.

Suportul teoretico-metodologic și științific al lucrării. Urmărind scopul cercetării cât mai complexe a obiectului investigat în dorința atingerii graduale a obiectivelor enunțate, în calitate de bază metodologică a cercetărilor au servit metoda economică, metoda sociologică, metoda sistematică, metoda statistică, metoda de analiză și sinteză, metoda comparativă, metoda cantitativă și alte metode general-științifice.

Importanța teoretică și valoarea aplicativă a proiectului (rezultatele concrete obținute)
Au fost analizate evoluția impozitelor indirecte, perfecționarea sistemului de impozite indirecte, influența lor asupra proceselor social-economice în Republica Moldova

Rezultatele cercetării pot fi utile în elaborarea și realizarea unor politici fiscale care au drept scop dezvoltarea și consolidarea politicii bugetare în Republica Moldova.

ANNOTATION (în engleză)

Calamanov Natalia. “HARMONIZATION OF INDIRECT TAXES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION”.

Master's thesis in specialization – 041.MP. Finance and control in the agri-food sector

The structure of the work. The thesis was structured in three chapters, including, with the mandatory title, other structural elements, conclusions, appendices, 60 pages of text and 29 bibliographic sources.

Keywords: indirect taxes, consumption taxes, budget, State Fiscal Service, fiscal burden, fiscal policy, mobile banking.

The purpose and objectives of the project. The aim of the master's thesis is to research the evolution of indirect taxes, the analysis of the problems related to the administration of indirect taxes and the numbering of the development stages of the tax administration applied in the EU.

To achieve this goal, the following basic objectives **were drawn:**

1. Researching conceptual approaches and the evolution of the taxation system regarding indirect taxes;
2. Researching achievements in the field of indirect taxes;
3. Determination of the development directions of the indirect taxation system;
4. Formulation of recommendations regarding the harmonization of indirect taxes in the Republic of Moldova in the context of integration into the European Union.

The theoretical-methodological and scientific support of the work. Pursuing the aim of the most complex research of the investigated object in the desire to gradually reach the stated objectives, the economic method, the sociological method, the systematic method, the statistical method, the analysis and synthesis method, the comparative method, the quantitative method and other general scientific methods.

The results of the research can be useful in the development and realization of fiscal policies aimed at the development and consolidation of the budget policy in the Republic of Moldova.

CUPRINS

Declarația pe propria răspundere.....	Error! Bookmark not defined.
Lista abrevierilor	8
Lista figurilor	8
Lista tabelelor	8
Introducere.....	10
I. Aspecte teoretice privind impozitele indirecte	12
1.1. Abordări conceptuale privind impozitele	12
1.2. Caracteristica generală a impozitelor indirecte.....	16
1.3. Reglementarea fiscale privind impozitele indirecte în Uniunea Europeană.....	27
II. Analiza impozitelor indirecte în Republica Moldova la etapa actuală.....	33
2.1. Analiza evoluției impozitelor indirecte în Republica Moldova.....	33
2.2. Influența impozitelor indirecte asupra proceselor social-economice în Republica Moldova	37
III. Direcții de perfecționare a administrării impozitelor indirecte în Republica Moldova.	43
3.1. Politici fiscale și prognoze privind impozitele indirecte în cadrul sistemului fiscal național și internațional	43
3.2. Perfecționarea sistemului de impozite indirecte în Republica Moldova oportunități și propuneri.....	48
Concluzii.....	56
Referințe bibliografice.....	59
Anexe	

INTRODUCERE

Impozitele indirecte reprezintă instrumentul financiar prin intermediul căruia persoanele fizice și juridice, furnizoare de produse și servicii, prevalează la fondurile de resurse financiare publice o parte strict determinată din prețul de vânzare a bunurilor impozitate în raport cu valoarea sau cantitatea vânzărilor. [8]

Impozitele indirecte se percep în mare măsură de categoria socială cu venituri mici deoarece aceste impozite sunt aplicate la vânzarea bunurilor de larg consum.

Actualitatea temei este că în contextul eforturilor Republicii Moldova îndreptate spre o mai mare integrare în Uniunea Europeană, armonizarea legislației și a sistemelor fiscale este de o importanță specială. Procesul de armonizare are loc în două etape:

- eliminarea tuturor tipurilor de bariere fiscale pentru schimbul de mărfuri, încasări și investiții
- alinierea normelor și procedurilor fiscale naționale la normele și procedurile comune adoptate în Uniunea Europeană.

La baza acestor două etape, se află dezvoltarea treptată a unei administrații fiscale moderne și obiectiv echitabile. Această logică reprezintă fundamentul pentru angajamentele Republicii Moldova față în față de UE în domeniul impozitării.

Scopul tezei de master este cercetarea evoluției impozitelor indirecte, analiza problemelor ce țin de administrarea impozitelor indirecte și numerotarea etapelor de dezvoltare a administrației fiscale aplicate în UE.

Pentru realizarea scopului propus se impun îndeplinirea următoarelor obiective:

5. Cercetarea abordărilor conceptuale cu privire la impozitele indirecte
6. Aprecierea evoluției sistemului de impozitare indirectă în Republica Moldova
7. Cercetarea realizărilor în domeniul impozitelor indirecte
8. Determinarea direcțiilor de dezvoltare a sistemului de impozitare indirectă în Republica Moldova
9. Formularea recomandărilor privind armonizarea impozitelor indirecte în Republica Moldova în contextul integrării în Uniunea Europeană

În baza scopului și a obiectivelor propuse este structurată lucrarea, care conține:

Introducere are rolul de a prezenta succint conținutul temei și sunt expuse următoarele aspecte: argumentarea importanței și actualității temei studiate, prezentarea gradului de cercetare a acesteia în literatura de specialitate, definirea scopului și sarcinilor cercetării și prezentarea obiectului investigat.

Capitolul I „Aspecte teoretice privind impozitele indirecte” cuprinde informații privind apariția, clasificare în funcție de diferite criterii de clasificare a impozitelor indirecte, trăsăturile și caracteristicile acestora și rolul impozitelor în cadrul veniturilor bugetare în statele Uniunii Europene.

Capitolul II „Analiza impozitelor indirecte în Republica Moldova la etapa actuală” conține prezentarea evoluției impozitelor indirecte în Republica Moldova și contribuția acestora în formarea bugetului de stat.

Capitolul III „Direcțiile de perfecționare a administrării impozitelor indirecte în republica Moldova” s-au prezentat problemele ce țin de administrarea impozitelor indirecte în Republica Moldova, prin urmare fiind prezentate și unele metode de perfecționare a problemelor ce țin de administrarea impozitelor indirecte.

Concluzie reflectă o sinteză a principalelor constatări a subiectului analizat și prezintă propuneri în vederea armonizării impozitelor indirecte în Republica Moldova în contextual integrării europene.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

ACTE NORMATIVE

1. Codul fiscal al Republicii Moldova Nr. 1163 din 24.04.1997, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08.02.2007
2. Legea cu privire la tariful vamal Nr 1380 din 20.11.1997, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială 01.01.2007
3. Codul Vamal al Republicii Moldova Nr 1149 din 20.07.2000, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială 01.01.2007
4. Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată
5. Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat
6. COM(2020) 312 final din 15.07.2020
7. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr 776 din 28.10.2020 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2021-2023)

MANUALE, MONOGRAFII, LUCRĂRI DIDACTICE, BROȘURI

8. Stratulat Oleg „Impozite indirecte”, Chișinău, ASEM, 2009
9. Secieru A. „Finanțe Publice. Instrumente și mecanisme financiare de intervenție guvernamentală”, Chișinău, Epigraf, 2004
10. Ulian G., Doga-Mirzac M., „Finanțe Publice. Note de curs și aplicații pentru seminar”, Chișinău 2007
11. Ionescu L. „Controlul și implicațiile economice, financiare și fiscale ale impozitelor indirecte”, Editura Economica, 2001
12. Văcărel I., Bercea F., Moșteanu T. Georgescu F. „Finanțe publice” ediția a IV-a, Editura Didactică și pedagogică București, 2006
13. Mihaela Georgiana JIANU. „Analiza, evoluția și rolul impozitelor indirecte în cadrul veniturilor bugetare în statele UE”
14. L. Savenco „Direcțiile principale ale dezvoltării socio-economice a Republicii Moldova pe termen lung” Chișinău 2006
15. Mihăilescu Ion „Sisteme comparate de impozite și taxe” Pitești, Independența Economică, 2002
16. Hîncu Rodica, Chicu Nadejda „Metode și tehnici fiscale”, Chișinău 2005

17. Afteni Laura, Timus Angela „Constrângerile în administrarea taxei pe valoarea adăugată și orientările de armonizare la cerințele Uniunii Europene” Chișinău 2014
18. Djugostran Anastasia „Sistemul vamal în procesul integrării în Uniunea Europeană” Chișinău 2014
19. Baltaga Ecaterina „Evoluții în sistemul de armonizare a impozitelor indirecte-Taxa pe valoarea adăugată” Chișinău 2018
20. Manole Tatiana „Finanțe publice. Teorii și aplicații” Chișinău 1998
21. Oreja Brașoveanu Laura ” „Impactul politicii fiscale asupra creșterii economice” București ASE 2007

RESURSE ELECTRONICE

22. Rapoarte anuale privind executarea bugetului public național (accesat 05.04.2022)
<https://mf.gov.md/ro/trezorerie/rapoarte-privind-executarea-bugetului/rapoarte-anuale>
23. Produsele supuse accizelor în Uniunea Europeană (accesat 05.04.2022)
https://europa.eu/youreurope/business/taxation/excise-duties-eu/product-excise-duties/index_ro.htm
24. Impozite indirecte la nivelul Uniunii Europene (accesat 24.03.2022)
http://www.fin.ase.ro/ABC/fisiere/ABC4_2016/Lucrari/L11.pdf
25. Acordul de Asociere între Republica Moldova, și Uniunea Europeană (accesat 05.04.2022)
<https://mfa.gov.md/ro/content/negocierea-unui-nou-acord>
26. Teze de discuție cu privire la politica și administrarea fiscală (accesat 20.03.2022)
http://www.viitorul.org/files/library/3977294_md_teze_de_discut.pdf
27. Politica fiscală și vamală pentru anul 2022. Principalele propuneri de măsuri (accesat 08.04.2022) https://monitorul.fisc.md/documents_comments/politica-fiscala-si-vamala-pentru-anul-2022-principalele--propuneri-de-masuri.html
28. Impozitele indirecte (accesat 20.03.2022)
<https://www.scribub.com/economie/finante/IMPOZITELE-INDIRECTE12524121114.php>
29. Nota informativa la proiectul de lege a bugetului de stat pentru anul 2022
<https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-legii-bugetului-de-stat-pentru-anul-2022-0>
30. Concept de rescriere a codului fiscal Si codului vamal
https://mf.gov.md/sites/default/files/documente%20relevante/concept_fiscal_vamal_0.pdf